

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.

Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elől-

járságoknak egész évre 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 20 fillér.

Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Május elején

máskor nagyotakaró álmok tartják az ünnepüket, kérges munkáskezdek pihennek meg és piros zászlókat lengetnek merész nézéssel a májust kaczagó nap felé. . . .

Most május elseje belevész a háboru mindennapos szürkeségébe, a merész álmok világfiat szíven melegítette a hazának szeretete s a májusi nap kaczagása keleten és nyugaton, északon és délen a halál vigyorgásával találkozik.

A világháboru második május elseje ugyanugy vérben fogant, mint az első, de a vértolyam fölött erősebben és biztosabban áll a dicsőség napja, mint most egy esztendeje . . .

A háborus május elején: jövő vasárnapon ünnep készül. Gömör határai között szorított ünnep, amelynek hangja messze esik a béke májusi ünneplésétől s amelynek nivója méltó a májusi dicsőségesen nagyszerű hangulatához. A Gömörvármegyei Fehér-Kereszt Egyesület, amely a közelmúltban céljainak nagyságához illő illusztris vezért kapott *Kubinyi Géza* főispán személyében, a nyomorék hadiárvaik javára gyermek-napot rendez a nap-sugaras május *hetedik napján* s a jótékony szíveken kopogtat annak érdekében, hogy a háboru folytán árvaságban maradt s testileg vagy szellemileg nyomorék gyermekek a szeretetteljes nevelés és gyógyítás által hasznos tényezőivé válhassanak a jövő életének.

Gömör megyében soha sem volt hangos szavu a béke májusa, annál hangosabb és eredményesebb lesz a jelen ünneplés.

Gömör megye közönsége mindég elől volt a jótékonyaság terén és mindég megtudta érteni a nemes célok kérő szavát. Most sem fog szükkeblüen elmenni a májusi napfényben felcsillanó jótékonyasági eszme mellett s áldozatkészsége bizonyára teremt egy olyan tekintélyes alapot, amelyből életet kaphatnak mindazok, akiket csak félélettel s ezen felül még keserű árvasággal sujtott a sors és a kegyetlen, apákat gyilkoló háboru.

Meleg szeretettel üdvözljük a háboru levegőjében életrekapott jótékonyasági eszmét s a május hó 7-iki napra melegen érző, jótékonyan adó szíveket kívánunk e vármegye minden helyére.

A kisemberek milliói.

Fejcsóválva beszéltek az emberek az első hadikölcsön alkalmával arról, amikor a nép lelkét ismerő emberek teljes határozottsággal azt állították, hogy tekintélyes összegre fog rugni a kisemberek hadikölcsön jegyzésének száma

Tehát sem ezek az emberek, sem a kormány, mely az ország ezen néprétegére is számított, nem csalatkozott. — Sőt, mint szövetségünk legutóbbi hadikölcsönéből következtethetjük, ahol is a kisemberek jegyzéseinek átlaga emelkedett, nálunk is minden bizonnyal ezen jegyzések összege még kedvezőbb lesz.

Természetesen itt több dolog játszik közre. Elsősorban azon népréteg legkevésbé ismerte az állami kölcsönöket s ennél fogva eleinte leginkább bizalmatlan volt, másrészt pedig az elhatározás nála sokkal hosszabb időt vesz igénybe, mint másnál. — Hozzájárulnak ehhez még a jelenlegi pénzügyi viszonyok, mert a háboru szülte pénzhiány a betéti kamatlábak csekély voltát vonták maguk után, tehát most már szinte veszteség számba megy, ha a kisember feles pénzt nem hadikölcsönbe fekteti. Különbben a közvélemény is a hadikölcsön tekintetében a kisemberek felé fordult és nemcsak az Országos Központi Hitelszövetkezet s annak kötelékébe tartozó szövetkezetek, melyek eddig leginkább foglalkoztak a kisemberek dolgával, buzgólkodtak a jegyzések gyűjtésében, hanem nagyobb bankok érdeklődése is a kisemberek felé fordult.

Azon pénzügyi öntudat, s azon pénzügyi érzék, mely a hadikölcsönök által a kisemberek százezreinek lelkébe és tudásába beleoltatott, nem hiába való munka lett volna még akkor sem, ha az eredmény nem lett volna kézzelfogható, mert hiszen a gazdasági fejlettség első sorban talán leginkább a népek pénzügyi iskolázottságával érhető el. Azonban a reális eredmény nemcsak magát a pozitívumot hozta létre, hanem megteremtette azt, hogy a kisember, az ő kis, kevés pénzével összefogva hatalmasat tudott teremteni s ezáltal igen jelentékeny pénzügyi faktorrá nőtte ki magát.

Tehát azon nagy munka, melyet a hitelszövetkezetek és később részben a vidéki bankok és pénzügyintézetek ezen téren kifejtettek, maradandó emlék lesz s a nagy gazdasági átalakulásnak megalapításához és beállításához szinte szükséges előfeltétel volt.

A negyedik hadikölcsön gömöri akciója.

A negyedik hadikölcsön, amely talán a béke kölcsöne, talán a végső diadal utolsó pénzügyi ütközete, Gömörben megkezdte diadalmas útját, amely szorosán össze van kapcsolva azzal a nimbuszal, amely körüllegi az első három hadikölcsön nagyszerű eredménye nyomán e vármegye gazdasági életét és hazafias gondolkozását.

Közel harmincznégy millió koronát eredményezett a három hadikölcsön gömöri akciója s minden jel arra mutat, hogy a negyedik hadikölcsön sem marad eredmény és dicsőség tekintetében az eddigiek mögött.

Kubinyi Géza, főispán vezette eddig is a hadikölcsönök gömöri akcióit, az ő energikus keze intézi a most szőnyegen lévőnek sorsát is.

Agitációs körutra indult e vármegyében s a nagyobb góczpontokon összegyűjtve a környék vezető tényezőit, hatalmas szavának súlyával ad lendületet — a negyedik hadikölcsön gömöri propagandájának.

Eddigi szerepléséről a következő tudósításunk számol be:

1. A rimaszombati értekezlet.

E hó 25 én, Husvét keddjén d. e. 10 órakor a vármegye háza nagyterme tele volt a hadikölcsön sikere szempontjából értékes közönséggel.

Kubinyi Géza, főispán ült az elnöki székre, mellette *Lukács Géza* alispánt láttuk. Az értekezlet jegyzőkönyvét *Gál István*, vármegyei aljegyző írta.

Kubinyi Géza megnyitó beszédében a győzelmeik és diadalmak meg nem apadó, nagyszerű sorozatáról emlékezik meg. Diadalmak és győzelmeik váltakoznak a világháboru során, de a váltakozás csak abban nyilvánul, hogy hol keleten, hol nyugaton, néha délen és néha északon van részünk bennük, de mindég ott, ahol a mi és szövetségeseink hadvezetősége akarja. Fiaink, testvéreink, sőt sokan elmondhatják, hogy apáik küzdenek Magyarország nagyságáért és boldogságáért s ebben a küzdelemben óriási szerepet játszanak az anyagi erők, amelyek biztosítása érdekében negyedszer szól a vármegye közönségéhez.

A meleg elismerés hangján szól a megye lakosainak eddigi nagyszerű viselkedéséről és szeretettel, bizalommal kéri, hogy teljesítse most is mindenki kötelességét.

Ezután *Fényes Sándor*, a Rimaszombati Takarékpénztár vezérigazgatója állott fel szólásra.

Uj csapásokat, amelyeken a negyedik hadikölcsön akcióját vezetni kell, nem tud megjelölni, mert szerinte a leghelyesebb ut az, melyen a vármegye illusztris vezetői eddig haladtak. Kétségtelen tény az, hogy azok a gyönyörű jelenségek, melyek eddig a hadikölcsönökkel kapcsolatosan Gömörben mutatkoztak, ismét napfényre kerülnek. Beszél arról, azokról a csodás szépségű jelenetekről és eseményekről, amelyeket eddig tapasztalt. Van egy vagyonos ember

a vármegyében, aki egy félmilliót jegyzett s tud olyan asszonyról, aki az utolsó megtakarított pénzét is odaadta. Annak a szellemnek kell most is dominálnia, amely eddig eltöltötte a közigazgatási tisztviselőket, jegyzőket, lelkészeket és tanítókat lelkes munkáját s akkor meg lesz a kívánt és az eddigihez hasonló eredmény. Kitartás kell ahhoz, hogy biztosítva legyen a mindnyájunk által kívánt siker.

A főispán csupán arra kéri a jelenlévőket, hogy tekintettel azon körülményre, hogy jelenleg nagyjából asszonyok vannak otthon, igyekezzenek ezeket rábírní a hadikölcsön jegyzésre és megvilágítani előttük annak előnyeit.

Széman Endre prelátnak plébános beszélt ezután.

Ahhoz, amit itt hallott, hozzá tenni semmit sem tud, Kubinyi főispán mindenki szívéből beszélt. Köszönetet mond azért, hogy ily lelkes energiával fog hozzá a nagy munkához. Igéri az összes lelkészek nevében, hogy minden erejükkel és tehetségükkel igyekezni fognak a siker érdekében közremunkálkodni, mert ma büntetné el az, aki nem teljesítene legmesszebbmenőleg kötelességét.

Lukács Géza alispán markáns szavakkal világított rá a helyzetre. Az ő lelkét ugyanolyan érzelmek hevítik, mint a főispánét s szerinte az egyedüli helyes irány, amelyben haladni kell az, melyet a hazafias érzés szab meg. Az a teendő, hogy szívvel, lélekkel szolgáltassa mindenki azt, ami az anyagi erejétől telik.

Czinke István református esperes a református lelkészi karnak lelkes csatlakozását jelenti be és színes szavakkal ecseteli a hadikölcsön sikerének nagyságát.

Ezután *Kubinyi Géza* ismételtelen kéri a közönséget a lelkes részvételre s az értekezletet bezárta.

A szép számú közönség lelkesen éljenezte meg a vármegye főispánját, alispánját s az összes szónokokat.

II. A tornaljai értekezlet.

Április hó 25-én, kedden d. u. 2 órakor Tornalján tartott értekezletet *Kubinyi Géza*, főispán, utjában *Gál István*, vármegyei aljegyző kísérte.

Az értekezleten, mely a Fehér-Ló szálloda nagytermében volt, a tornaljai és ratkói járás községei szép számmal voltak képviselve. A Sajóvígyének uri közönsége közül ott láttuk a következőket: *Szentiványi Árpád*, *Hevessy Bertalan*, *Hámos Árpád*, dr. *Radvánszky György*, *Tornallyay Zoltán*, *Szilárdy Béla*, *Hevessy László*, *Madarassy Iván*, *Hevessy Béla*, *Janssen Pál* stb.

Az értekezletet *Kubinyi* főispán nyitotta meg. Hálás szívvel mond köszönetet az eddigi hadikölcsönökkel szemben tanúsított lelkes magatartásért s kijelenti, hogy Gömörvármegye bámulatos példáját mutatta a kötelesség teljesítésnek.

A harctéren küzdenek és véreznak a véreink — itthon gazdagság lel tanyát a gazdaember otthonában. Egy félesztendő mult el azóta, hogy legutoljára felemelte szavát a hadikölcsön érdekében s ez alatt a félesztendő alatt történelmet irtunk, amelyet itthon könnyelt szemekkel olvashattunk s amely a magyar történelem sok dicsősége között talán a legszebb és leghatalmasabb. Hiszi, hogy a háború nem tart már soká, de bármeddig is tart, a vége csak győzelem és diadal lehet. (Éjenzés.) A nagyszerű mű tökéletes befejezéséhez pénz kell. Ennek előteremtése a kötelességünk most s ezért jött a szép Sajóvígyére, ahol a nép értelmes, gazdag, józan felfogású és szereti a hazáját. — Az alispán üdvözlését is jelenti. A közigazgatási tisztviselőket, jegyzőket, tanítókat s az intelligenciát — ha kell — verejtékes homlokkal munkálkodjanak a siker érdekében. Csak a néphez fordulhat most, mert a néphez jött vissza az előző hadikölcsönök pénze. Azzal végzi beszédét, hogy nekünk nem békére van szükségünk, nem mindenáron kiereszköztünk békére, de diadalra s a diadal nyomán fakadt béke áldásaira.

E szavakat lelkes éljenzés követte, majd *Hevessy Bertalan* beszélt.

Ez a terem, — mondotta — melyben állunk, Magyarország mostani helyzetét leginkább jellemzi. Dél előtt sorozás volt benne, a vértünket adtuk; délután az eszközt keressük. Dél előtt büszkén konstatálta a sorozó bizottság,

hogy évtizedek óta nem volt ily szép emberanyag, mint amely ma mérce alatt állt, most délután reménnyel tekint arra, hogy a nemzeti védelem érdekében a hadikölcsön akciója is sikeres lesz. Hálásan üdvözlö a főispánt és biztositja úgy is, mint egyén, úgy is, mint a népbárátja s mint az egyik pénzügyi vezetője mindent el fog követni, hogy a siker nagy és teljes legyen.

Ezután *Szentiványi Árpád* szólalt fel.

— Katonáinkat bámulva nézi a világ — mondotta — ezeket fegyverrel, municióval és étellel ellátunk kötelességünk. Ezt parancsolja a nemzeti becsület. Ne mondhassa senki az ellenségeink táborában, hogy lelohadt a magyar lelkesedés izzó tüze. Gömörvármegye ezen vidéke nem volt és nem lesz szűkkeblű. Isten áldását kéri azokra, akik pénzüket adják kölcsön a nagy küzdelemhez!

Kubinyi Géza főispán bucsuszavában kijelenti, hogy aki a hadikölcsönjegyzés érdekében munkálkodik, nem végez d'estelenebb munkát, mint az, aki a harctéren küzd értünk.

Az értekezlet ezután véget ért.

III. A putnoki gyűlés.

E hó 26-án, szerdán délután fél 3 órakor Putnokon a Vám vendéglő nagytermében tartott gyűlést a vármegye főispánja, melyet megelőzőleg a Kaszinó nagytermében bankettet adott tiszteletére a Putnoki Takarékpénztár r.-t.

A gyűlésen sokan vettek részt Putnok és a járás vezető emberei közül, az elnöklő főispán mellett *Molitorisz Zoltán* főszolgabíró ült. A jegyzőkönyvet *Gál István*, vármegyei aljegyző irta.

Kubinyi Géza megnyitó beszédében körülbelül ezeket mondotta:

— Régen ismeri a putnokiakat s ezek is régen ismerhetik őt. Kevés ember van, aki háza küszöbét át ne lépte volna s hivatala ajtaját meg nem kopogtatta volna. És kevés lehet, aki onnan segély vagy tanács nélkül távozott. Most ő jött el kopogtatni a szívekhez és lelkekhez. Élet halál harcot folytatunk, illetve ma már csak az élet harczáról lehet szó, mert ebből a küzdelemből mi csak éléttel, dicsőséges éléttel kerülhetünk ki. De ehhez a végső küzdelemhez pénz kell. Az állam polgáraitól kéri kölcsön ezt a pénzt, úgy, amint ezt már három ízben tette. Két fia van, mindakettő a harctéren küzd, szégyenlené, ha itthon volnának. Büszkén mer az emberek szemébe nézni, mert tudja, hogy teljesítette kötelességét. Ilyen büszkén nézzen mindenki és emelje fel a fejét szeretettel, erélylssel s ha kell erőszakkal működünk a siker érdekében.

Molitorisz Zoltán, főszolgabíró melegen üdvözlö a főispánt s ünnepélyes ígéretet tesz, hogy a járása minden lehető meg fog tenni.

Ezután *Payer János* putnoki plébános beszélt s a lelkészek nevében tett erős ígéretet arra, hogy lelkiismeretbeli kötelességüknek fogják ismerni a hadikölcsön sikerének munkálását.

Kubinyi Géza szeretetteljes bucsuszavai után az értekezlet véget ért.

*

Ma, vasárnap d. e. 9 órakor *Pelsőczőn* a városháza nagytermében, délután 2 órakor *Rozsnyón* a városháza nagytermében lesz értekezlet, melyeken *Kubinyi Géza* főispán és *Lukács Géza* alispán is megjelennek.

*

A hanvai ref. egyházközség — mint értesülünk — a negyedik hadikölcsön céljaira 8000 koronás jegyzést tett.

*

A Coburg hercegi banya- és kohóművek r.-t. a IV. hadikölcsönre 100.000 koronát jegyzett. Ugyancsak százezer koronát jegyzett a *Putnoki Hungária gőzmalom r.-t.* is.

*

A hadikölcsön és a vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a kereskedelmi miniszter ur 27574. sz. a. kelt rendeletével a hadikölcsön jegyzés előmozdítása érdekében megengedte, hogy a bankok és pénzügyintézetek folyó évi április 29-én és június 5-e közé eső vasárnapokon pénztárait nyitva tarthatják és hivatalaikban akadálytalanul dolgozhassanak.

Világháború.

A husvéti ünnepek egyáltalán nem hoztak csendet a világháború forgatagába, sőt épen a husvéti ünnepek alatt néhány helyen a leghevesebb harczok folytak. Döntő fordulat nem állott be a harczokban sehol, de azoknak a hevessege sem esökkent, hanem nagy erővel folytak és érlelődtek, a hol egyáltalán soron vannak a kitérések.

A Verdun körül folyó német offenzíva még mindig nagy erővel és a megszokott tempóban folyik. A németek sikerei után heves francia ellentámadások következnek, ámbár a mult héten egy ízben már gyöngéknék találták az ellentámadásokat a németek, utóbb azonban a francziák még hevesebben megismételték azokat. Különösen a Mort Homme magaslat környéke, a 304-es magaslat tájai s a Caurrette erdő voltak nagyon heves harczok színhelyei. — A dolog olyantórtán áll, hogy a Maas folyótól keletre a németek már közvetlenül az erőd fő védelmi vonalát támadják vagy fenyegetik, míg a Maas nyugati oldalán a második védelmi állásokat támadják. Ugyancsak sok ágyúharcz folyik a Woewre sikon is, Verdun tulsó oldalán, a hol a Cote Lorraine dombok lábánál, tehát szintén Verdun erődjeinek belső védelmi vonala elé jutottak a német seregek.

Megállapították, hogy már 38 francia hadosztály harczolt Verdunnél, tehát az egész francia haderő harmadrésze ott áll a várban és a vár körül. E szerint más vidékek tartalékjait vitték oda s az angolok ismét 10 kilométer hosszú front védelmét átvették a francziáktól, hogy onnan is a veszélyeztetett frontra mehessenek a francziák. A legfiatalabb, még egészen ki sem képzett korosztálybeliek is jutottak a németek fogságába s így Franciaország utolsó erőfeszítéssel kénytelen küzdeni. Ezt a körülményt különben egyes francia lapok már hónapok óta hirdetik.

Most egy orosz csapat, mintegy 5000 ember érkezett Marseillebe, némelyek szerint Aziát körülkerülve, mások szerint az entente államokban levő oroszokból toborozták s ezt a francia kormány nagy görögtűzfénnyel és ünnepi fogadtatással hirdeti, hogy egy kis lelkesedést öntsön a francia lakosságba.

A francia front más helyein is voltak német sikerek. Így legújában a Vogezeben Cellestől északra a németek egy előretörése úgy sikerült, hogy egy magaslatnál áttörték a francziák két védelmi vonalát, sőt egyes csapatok a harmadik vonalba is behatoltak és foglyokat ejtettek. Ez jelentékeny sikernek mondható.

Továbbá az angolok ellen is sikeres harczokat vívtak a Labassé csatorna mellett, a hol megszállották a robbantási tölesereket. Szintén aknaharczokat vívtak az angolokkal Ipern környékén is.

A flandriai tengerparton angol hajóraj próbálkozott támadással két ízben is, de támadásai nem sikerültek, sőt a németek vagy 3 angol hadihajót elsüllyesztettek, egyet pedig megrongáltak.

Evvel a visszaveréssel kapcsolatban a németek a vizen és a levegőben támadták meg Anglia keleti partjait, különösen

a gyártelepeket és a kikötőket. Sikerrel bombáztak ott és sértetlenül tértek vissza.

Az orosz harcztéren meglehetősen csend volt, csak Dünaburg közelében Garbunovkánál támadtak az oroszok, de a németek erősen visszaverték őket. — Hírszerint a román határszögleten az oroszok kivonultak volna Bojánból és Novoszeiczából, legalább román lapjelentések így írják.

Az olasz hadszíntéren már nemcsak a tiroli és karinthiai határon voltak heves harcok, hanem a tengeremelléki téren, a doberdói fensík délnyugati szegélyén is, a hol Selznél az olasz seregek két ízben is rátámadtak nagy erővel a mieinkre s először egy árkot is elfoglaltak, de utóbb a mieink visszafoglalták s az olaszokat keményen visszaverték. Ujabban a tolmeini hídfőnél, a Flitschnél és a Rambon szakaszokon is megverték és visszaszorították az olaszokat.

A Col di Lana csucsának elfoglalása óta Tirolban az olaszok nem haladtak, a közeli nyergen nem engedik át őket a mieink, sőt a csucsot is hevesen ostromolják.

A Sugana szakaszon az olaszok kiűritették állásaikat és Roncegnóba vonultak vissza.

Az olasz harcztéren tehát erős hullámzásba jöttek a hadállások és az olaszlapok nyomott hangulata félelmet árul el. Legutóbb Görzöt bombázták ismét az olaszok és Triesztben egy imádkozó gyermekesereg felett bombázták a templomot az olasz repülő. E gáztettért a mieink sem kimélik ezután az olasz városokat, mint a hadvezetőség írta.

A Balkánon egyelőre minden csendes, egyes előrsi és repülőharczoktól eltekintve a görög határon.

A törökök ügye sem áll rosszul. Trapezunt kiűritése óta a másik szárnyukon előnyomulásba fogtak és az oroszok nagy török ellentámadástól tartanak Erzerum és Trapezunt ellen.

Mezopotámiában jól állnak a törökök. Ujabban kétszer is győztek az angolokon, akik hiába akarják Kut el Amarát fölmenteni, nem sikerül s a bezárt angol sereg alighanem kapitulálni fog nekik.

A szuezi csatorna közelében kisebb harcok voltak, úgy látszik arab törzsek támadtak az angolok ellen s az angolok jelentése szerint egy falut elfoglaltak.

Most az amerikai Egyesült Államokat szeretnék beugratni az angolok s Wilson elnök olyan jegyzéket küldött a német kormányhoz, hogy háború is lehetne belőle, ha az amerikai nép más oldalról nem mutatna békés hajlamokat.

Egyházmegyei közgyűlés.

A gömöri ref. egyházmegye folyó hó 26-án tartotta rendes őszi közgyűlését Pelsőczön. — Nem tagadjuk, hogy tekintettel a közlekedési viszonyok ziláltságára s az időjárás mostoha-ságára, mely a tavaszi szántás-vetést nem kis mértékben hátráltatta, többen aggódtunk amiatt, hogy elég népes leendő a gyűlés arra, hogy a reábizott köteleességeket híven és lelkiismeretesen teljesíthesse s a kitűzött tárgyakat igazságosan elbírálhassa.

Azonban ez aggodalom teljesen megszűnt, midőn a részben vasuton, részben kocsin, sőt — hol másképp nem lehetett — a gyalogjövők

tekintélyes számát szemügyre vettük. — Mert habár többen kénytelenek voltak elmaradni, még olyanok is, kiknek jelenléte kívánatos, tanácsa szükséges lett volna, mégis oly impozáns számban jelentek meg az érdeklődők, minőt a mai viszonyok között még a legvérmesebb hittel életetők sem merészkedtek reményelni.

A gyűlés reggel hét és fél órakor isteni tisztelettel kezdődött, melyen Iván József rimaszombati segédlelkész tolmácsolta a nagyközönség háláját az ég Ura előtt s költői képekben gazdag, és bensőségtől áthatott imában kérte a magyarok istenének áldását és segélyét a magyar hazára, a magyar királyra, a magyar nemzetre s a ref. egyházra.

Az isteni tisztelet végeztével méltóságteljes rendben vonult a közönség Czinke István esperes és Lukács Géza gondnok vezetésével a leányiskola nagytermébe, hogy ott a körlevélben feltüntetett tárgyakat megbírálja s az azokra vonatkozó határozatokat meghozza.

Itt az esperes imája előzte meg a tárgyalást, melynek hangjai felemelték lelkünket a föld porából s éreztük, hogy habár testünk a földhöz van is kötve, de lelkünk képes áthatni a felhők ködén is a csillagok sugárfényei között, hogy hittel, reménnyel és bizalommal járuljon a teremtő trónjának zsámolyához.

Ennek elhangzása után megalakult a gyűlés, a távollevők mindnyájan kimentették magukat, igazolván távolmaradásukat.

A kitűzött tárgyak elbírálását az üdvözlések előzték meg. Ily megtiszteltetésben részesültek Ruszkay Gyula, ki papságának 40 ik, Tornallyay Zoltán, ki főgondnokságának 51 ik évfordulóját érte meg, báró Balassa Ragályi Ferencz (távíratilag), ki házasságának 25 éves fordulóját családi körében épen ezen a napon ünnepli, Farkas Géza őrnagy, ki a frontról jött haza, hogy nemcsak a harcztéren, hanem a béke tanácsasztalánál is teljesítse kötelességét, mellyel hazájának és egyházának tartozik.

Majd az esperesi jelentést olvasták fel, mely lelkiismeretes körültekintéssel mutatta be az egyházmegye állapotát. E jelentésnek több figyelmet érdemlő pontja közül csak a lényegesebbeket emeljük ki:

Nagy megdöbbenést keltett az esperesi jelentésnek egyik pontja, melyben az esperes kijelenti, hogy tekintettel arra, hogy hármass hivatalának, amennyiben ő lelkész, rendes vallás-tanár és esperes, meggyengült phisikai ereje folytán oly mérvben, mint ő szeretné és amint kötelességének is ismeri, megfelelni többé nem képes; így visszavonhatlanul kijelenti, hogy a közeljövőben a jelöléstől visszalép, mivel látja, hogy a felhalmozott irodai teendők idejének legnagyobb részét igénybeveszik, testi és szellemi erejét nem kis mértéken gyöngítik, így megfosztják attól, hogy másik két hivatalának oly mérvben tegyen eleget, mint ezt a két állás méltósága s építése a vallásérköcsi téren megköveteli.

E kijelentés meglepte a közgyűlést, de nem fogadta el, hanem bizottságot küldött ki, melynek kötelességévé tette, hogy eszközökről gondoskodjék, melyeknek segélyével az esperes a hivatalos rendeletek és leiratok másolásától megszabaduljon. E bizottság tagjaivá lettek: Buzi Márton, Réz László és Sággy Sándor.

A másik kiemelkedő pont volt a sárospataki főiskolának Miskolcra tervezett áthelyezése.

E kérdést a sárospataki főiskola akadémiai tanári kara vetette fel, így óhajtván a felsőbb tanintézet jövőjét biztosítani, hogy Miskolcra, mint a kereskedelem egyik kiváló góczpontján, felvirágozzék.

E kérdés, illetve indítvány szélesebb körben tett mély hatást. Eymás után jelentek meg és jelennek meg még ma is cikkek a napi lapokban pro et contra, melyeknek — fájdalom — csak kis része ment a személyeskedéstől, gyanúsítástól; holott szerintünk a tisztességes küzdelem tisztázza a helyzetet, míg a szenvedély tüzeiben maga a cél is könnyen elélhet.

E tárgyban az volt az esperes álláspontja, hogy tekintettel arra, hogy a helyzet tisztázva nincs; a jogviszonyok s a hozandó áldozat ellenértéke még most a levegőben lebeg: ne vétessék e kérdés most tárgyalás alá annyival is inkább, mivel erre sem a felsőbbség, sem az egyházközségek részéről hivatalos felhívás az egyházmegyéhez nem érkezett, magánlevél alap-

ján pedig, melyet egyesek kaphattak, a kérdést aktuálissá tenni, már fontosságánál fogva sem lehet.

Ezzel szemben Farkas Géza annak adott kifejezést, hogy a kérdés már széles körben tárgyalatott s közzétett tanulmányok, felvilágosítások és érvelések alapján megérett arra, hogy állást foglaljunk, mert ellenesetben azoknak fognak fegyvert adni kezükbe Patak ellen, kik e fejedelmi főiskolát teljesen megszüntetni akarják. De habár érveit álláspontja mellett kifogástalan logikával és lelkesedéstől áthatott szónoki lendülettel adta elő: a gyűlés többsége az esperes álláspontjára helyezkedett.

Az egyes bizottsági jelentések felolvasása és tudomásul vétele után tárgyalás alá került a budapesti ref. egyházközség emlékirata, melyben indítványt tesz a reformáció 400 ik évfordulójának megünneplése tárgyában.

Az itt foglalt módozatokat elfogadja s a kitűzött célok megvalósítására gyűjtést rendez egyházmegyénk is.

Ezeken kívül mintegy 50 db. leginkább egyes helyekre és személyekre vonatkozó tárgy került elbírálás alá, mely a mi olvasó közönségünket alig érdekelheti, ezért ezeket mellőzzük.

A második ügyészi állás ezuttal betöltött, megválasztott egyhangulag dr. Kathona László, ki a hadbavonult ügyészt eddig is nagy önfeláldozással és lelkiismerettel helyettesítette.

Az egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül kiküldettek az elnökségen kívül: Buzi Márton, Ruszkay Gyula és Sággy Sándor lelkészi, br. Balassa Ragályi Ferencz, Bornemisza Elemér és Farkas Géza világi tanácsbírák.

Azonban hiányos lenne e tudósítás, ha meg nem emlékeznénk Pelsőcz nagy tudományú lelkészéről és mélyen tisztelt kedves nejeéről, kik nemcsak magyaros vendégszeretettel gondoskodtak a megjelentekről, de közmegelegedésre helyeztek el mindenkit. Fogadják érte hálás köszönetünket! — De hálás köszönet illeti meg a pelsőczyi ref. egyház presbitériumát, Pelsőcz városának tiszti karát és polgárait, kik ott időzésünket a hosszadalmas és fárasztó munka mellett oly kellemessé tették.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

6372 — 1916. szám.

Hirdetmény.

Mint hogy a még állandóan duló háború a kir. számvevőség munkaerejének nagy részét elszólitá rendes foglalkozásától s e miatt a vármegyei háztartási alap 1915. évi számadása elkészíthető nem lévén, a magyar kir. belügyminiszterium hozzájárul ahhoz, hogy ezen most említett számadás egy később tartandó rendes tavaszi közgyűlésen vétessék tárgyalás alá, jelen alkalommal az összegyűlemllett vármegyei rendes tolyó ügyek érdemleges elintézése céljából egy rendkívüli vármegyei közgyűlés megtartásának szüksége kövekezett be.

Felemlítvén, hogy ezen rendkívüli közgyűlés fő tárgyát a magyar királyi Honvédségi Ludovika Akadémiába a pályázók közül 2 ifjunak alapítványi helyre való nevezése fogja képezni, a közgyűlés határideje Főispán ur őméltóságával egyetértve **folyó évi május hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája Rimaszombatba** a vármegyei házának nagytermébe tüzetett ki.

Midőn erről a vármegye közönségét a szokott módon értesitem, egyuttal hivatalból is tisztelettel kérem föl, hogy a kitűzött helyen és időben megjelenni és a tanácskozásban részt venni sziveskedjék.

Rimaszombat, 1916. április 24.

Lukács, alispán.

Meghívó.

A Gömör és Kishontvármegyei Magyar Köz-művelődési Egyesület folyó évi május hó 8-án, délután 2 órakor Rimaszombatban, a megyeháza kistermében tartja meg rendes évi közgyűlését, melyre egyesületünk t. tagjait, valamint az érdeklődő közönséget ez uton is meghívjuk.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az egyesület mult évi működéséről szóló jelentés.
3. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
4. A körök jelentése.
5. Kérvények és átiratok.
6. A választmány előterjesztései.
7. Az 1916. évi költségelőirányzat megállapítása.
8. Indítványok.

Rimaszombat, 1916. április 20.

Az elnökség.

Értesítés.

A vörheny-járvány megszüntével — úgy a rimaszombati állami elemi fiu- és leányiskolákban, valamint a községi iparos tanoncziskolában is — folyó évi május hó 3-ától kezdetét veszi ismét a rendes tanítás.

Rimaszombat, 1916. április hó 28. án.

Az igazgatóság.

A nyomorék hadiárva napja Rimaszombatban május hó 7-én lesz megtartva.

Hirek és vegyesek.**Forgácsok**

litániája van feljegyezve a gyűrött hátú noteszben s hogy csak keveset írok meg belőle, annak az az oka, hogy drága a papír, festék, ember s a jómagam ideje is.

*

Budapestről jövök vasuton. Öt óra felé jár, mikor Feledről kidöcögünk s neki vá-gunk a Rima zöld völgyének, ahonnan csodálatos módon eltűnt a sok víz s ahol eny-legve szalad már a buza...

Egy barátom is velem van. Jókedvű, mindég mosolygó szemű fiu s mikor elpanaszoljuk egymásnak a mai vasuti utazás keserveit, komolykodva megszólal:

Kérlek, már nemcsak Budapest előtt áll meg egy pár kilométerrel a vonat, hanem Miskolcz is behozta ezt a trükköt. Mondom a multkor Schulhofnak, a rimaszombati főnöknek, teljesen tőle függ, hogy Rimaszombat nagy város lehessen...

??...

No igen, mert ha ő is megállítaná Rimaszombat előtt egy pár száz méterrel a vonatot, azt hinné az utazó publikum, hogy legalább is oly nagy városba érkezik, mint Miskolcz vagy talán lesznek olyanok is, akik azt hiszik, hogy fölér Budapesttel...

*

A tornaljai hadikölcsön értekezleten történt.

A főispán éppen azt fejtegeti, hogy az eddigi hadikölcsönökbe fektetett pénz kamatos-tul visszajött a falusi nép kezéhez s így a negyedik hadikölcsön alkalmával ennek az osztálynak kell megállani a helyét.

A falun van ma a pénz — mondja — a falusi ember gazdaggá lett, mert olyan időket élünk, hogy egy a tojásból kikelt libáért 6 koronát adnak.

Mozgólódás a hallgatóság között s az egyik csizmás atyafi megszólal:

— Hetet...

Mire egy hetyke bajuszu büszkén kiáltja bele a nagyvendéglő termékének homályos levegőjébe:

— Kilenczet...

Nincs tovább. Búcsúzom a libapecsenyétől s mindentől, ami vele együtt jár, zöldelő uborkasalátától stb... stb... És ha falura visz a sorsom, ami most gyakran meg-esik és szép fehér libákat kell látnom, mindig azon töröm a fejem, vajjon éjszaka biztos

Wertheim-szekrényben nyugosznak-e ezek a futkározó kincsek?!... *Glin.*

Husvétli ünnepek. Mult szombaton délután vigasztalan képet mutatott az időjárás s szakadó eső ejtette kétségbe azokat, kik a husvét két napjára előre örvendeztek a pihe-nőnek, a kirándulásnak és szórakozásoknak. — A szakadó zápor miatt a feltámadási külső processio is elmaradt, a katonaság nem vonult ki s a körmenetet csak a templomban tartották meg. — Vasárnap délelőtt a róm. kath. templomban ünnepi nagymisést tartott fényes segéd-lellettel Széman Endre pápai prelátus s ugyanő intézett gyönyörű, szép ünnepi beszédet a templomot zsufolásig megtöltő ájtatos hívekhez. — A református templom szintén szorongásig megtelt a hívekkel. Itt Simon Mihály lelkész mon-dott a hívek lelkiületét mélyen megható beszé-det, míg az evangélikus templomban csetneki Gyürky Pál főesperes szólott ékes hangon, poe-tikus lélekkel a templomban nagyszámban meg-jelent hívekhez. — Az izraeliták husvétli ün-nepjének utolsó két napja hétfőn és kedden volt. Hétfőn Singer Rezső főrabbi tartalomdus és mélyen átgondolt beszédet mondott. — Megemlítjük, hogy a hatóság igen helyes és bölcs intézkedése folytán az öntözködés elma-radt ez idén, legfeljebb itt-ott volt látható, hogy a cselédség egy két kupa jó hideg vízzel „szórakozott“.

Érettségi kormányképviselők.

Mint értesülünk, a rimaszombati egy. prot. fő-gimnázium érettségi vizsgálatára dr. Obál Béla eperjesi ág. h. ev. theologiai akad. tanárt küldte ki a közoktatási miniszter. Rozsnyóra pedig az ág. h. ev. főgimnáziumhoz dr. Habán Mihály lipótszentmiklósi áll. főgimn. igazgatót. Továbbá a felsőlővi ág. h. ev. főgimnázium érettségi-jénél dr. Wallentinyi Dezső rimaszombati fő-gimn. tanár képviseli a kormányt, a selmec-bányai ág. h. ev. főgimnáziumnál pedig dr. Szlá-vik Mátyás eperjesi ág. h. ev. theologiai akad. felügyelő tanár.

A miniszter a fronton. Mult hónap-ban báró Hazai Samu honvédelmi miniszter a Strypa-mentén elhelyezett hadseregnél látoga-tást tett s személyesen győződött meg vitéz csapataink állapotáról. — A látogatás végén lelkesítő, gyönyörű beszédet intézett a tisztikar-hoz és a legénységhez. Ezt a jelenetet szép kivitelű fényképfelvételen örökítette meg a vá-rosunkbeli származású s ott a csapatnál hadi-szolgálatot teljesítő Bódy Béla fényképész s a képet az „Érdekes Ujság“ husvételőtti száma közölte.

Hivatalos vizsgálat. Dr. Kőszeghy Sándor min. tanácsos, a m. kir. belügyminisz-terium gyermekvédelmi osztályának főnöke f. hó 21-én városunkba érkezett s Kubinyi Géza főispánnak volt szívesen látott vendége. A mi-niszteri tanácsos megtekintette a rimatamás-falvi háztartási intézetet, a Fehérkereszt-egylet „Nyomorék Otthon“ át és az állami gyermek-menhelyet, s mindegyik intézmény vezetőségé-vel folytatott tanácskozás után folyó hó 22-én délután elutazott.

Ujabb kitüntetés. Őszinte és igaz öröm-mel értesültünk a hivatalos lapból a Máriássy-családot ujabban megörvendezettétől hirről, mely szerint márkus és batizfalvi Máriássy László egy lovas lövésosztálynál beosztott 5. huszár-ezredbeli vitéz főhadnagynak, ki a signum lau-dis és a vaskereszt kitüntetését is megkapta, a király az ellenség előtt tanusított hősi magatar-tása elismeréséül a hadiékítményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta. A vitéz huszártis t. ki a háboru kezdete óta a harc-zóterén van s egy ízben megsebesült s kinek hősi cselekményei az 5. huszárezred történeté-ben — mint ezt a Behrend dr. könyvében is olvastuk — örök időkre feljegyeztetett, méltán megérdemelte ezt az ujjabb magas kitüntetés-t, melyhez őszinte szívből gratulálunk.

Szabadságon. A mult héten a harcztér-ről szabadságra jött számos tisztet láttunk itt-hon. Az olasz harcztérről Kandra István és Rónay Gyula tart. főhadnagyk jöttek haza rö-vid szabadságra. Itthon volt Farkas Zoltán honvédhuszár hadnagy, Lukács Béla taraczkos tűzerhadnagy, Ladányi László honvédtüzér zászlós stb.

Kitüntetés. Pitta Vilmos, az orosz harc-zóterén szolgálatot tevő hadnagy a besztercebá-nyai 16 ik honvédgyalogezred 14 ik századának parancsnoka, ki vitéz magatartásáért az 1. és 2. oszt. ezüst vitézségi érmekkel lett kitüntetve, most ismét kitüntetésben részesült, amennyiben egy-ujpántalaku vitézségi érdemkeresztet kapott.

Pap jelölő gyűlés Rimabányán. A rimabányai evangélikus egyház április hó 24-én Gyürky Pál főesperes és Medveczky Sándor egyházmegyei kerületi felügyelő elnökelete alatt gyűlést tartott Rimabányán, a melynek tárgya a Kolbenheyer Lajos halálával megüresedett lelkészi állás betöltése volt. Az egyházi köz-gyűlés nem tudott egyöntetű megállapodásra jutni. Bár a községnek két derék és kiváló papszülöttje van, mégis oly értelmű határoza-tot hozott, hogy idegeneket is meghív a próba-szónoklatra. A tizenkét pályázó közül kijelöl-tettek és meglettek hiva: Palkovics Pál alsó-széklyai, Bartó István giráti és Schovan Sándor bugyikfalvai lelkészek és Mikulás Jenő zólyomi segédlelkész. A választás határideje később fog kitűzteni. Az egyházi közgyűlésen részt vett Geduly Géza, a rimabányai evang. egyház fel-ügyelője is.

A Koburg-család gyásza. Koburg Lipót herceg, vármegyénk nagybirtokosának: Koburg Fülöp hercegnek 38 éves fia s Ferdin-and bolgár király unokaöccse, ki vármegyénk-ben sokszor huzamosabb időt töltött s a hercegi vadászatonként évente részt vett, folyó hó 27-én a bécsi Löw-szanasatóriumban meghalt. Szent-antalon — a Koburg hercegi család egykor kedvenc tartózkodási helyén — született s a 9. huszárezred kapitánya volt. Egyetlen nővére: Dorottya hercegnő, Günther Ernő schlesw g-holsteini herceg felesége, ki szintén nagy elő-szeretettel szokott Gömörben tartózkodni. Ko-burg Lipót herceg ellen tudvalevőleg Rybicka Lotty bécsi énekesnő merényletet követett el s a herceg ekkor életveszélyes sérüléseket szen-vedett, melyek miatt több ízben kellett operálni. Most szem műtétet akartak rajta végezni s a narkózis közben szivgyöngeség folytán hirtelen meghalt a herceg.

Halálozások. Városunk széles körében élénk emléke van még füleki Dely Elemér állatorvosnak, ki itt működése idején rokonszen-ves tagja volt társas életünknek. Most ide ér-kezett gyászjelentés tudatja, hogy Dely Elemér m. kir. állategészségi felügyelő, a Ferencz József-rend lovagja és a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa folyó hó 19-én Budapesten 55 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Teme-tése Budapesten a református egyház szertar-tása szerint folyó hó 21-én nagy részvét mellet-t ment végbe. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Wuffka Ernő kir. műszaki tanácsost, a m. kir. államépítészeti hivatal főnökét és családját mély gyász érte, amennyiben nevezettnek fivére: Wuffka Albert, a cs. és kir. szab. déli vasut-társaság igazgató-helyettese, a Ferencz József-rend tiszti keresztjének, a Vöröskereszt hadi-ékítményes másodosztályu díszjelvényének tulaj-donosa stb. folyó hó 23-án hosszú és kínos szenvedés után 54 éves korában városunkban elhunyt. A magas állású és kiváló férfiú itt lakott hónapok óta fivérével s gyógykezeltette magát súlyos betegsége ellen. Halála széles kö-rökben keltett őszinte részvétet s folyó hó 25-én végbement impozáns temetésén közéletünk szá-mos alakját láttuk. A gyászszertartást Széman Endre pápai prelátus nagy segédlettel végezte. A déli vasuttársaság, melynek az elhunyt kivá-lóan buzgó és érdemes főtisztviselője volt, kül-döttségileg képviseltette magát a temetésen. A küldöttség tagjai voltak: Stranzky István, Eper-jessy Dezső, Viczenty Zoltán főfelügyelők és Frey Gusztáv felügyelő, kik a vasuttársaság tisztikara nevében hatalmas koszorut helyeztek a ravatalra.

Gasko János kir. bírósági végrehajtó f. hó 28-án hajnalban 59 éves korában városunkban elhunyt. Széles körökben ismert alakja volt városunknak, ki előbb mint iparos polgártár-sunk egyike volt a polgárság vezetőinek s mint ilyet szerette, becsülte és sokszor híven követte a város polgárságának jó része. Később aztán bírósági végrehajtó lett s hivatalos állásában igen sokszor tanujelét adta jószívűségének és a

hajban levő adóst sokszor jóindulattal támogatta. Hatalmas testalkatu, erős szervezetű ember volt, fiatalabb korában derűs, jó kedélyéről általánosan ismerték. Most az utóbbi években felesége elhunyt óta csendes, magába vonult s csak hivatalának élő ember lett. Folyó hó 26-án Kle nócson hivatalos kiküldetésben járt s ott agyvér-ömlenyt és hűdést kapott. Eszméletlen állapotban szállították folyó hó 27-én Rimaszombatba lakására, hol a leg gondosabb orvosi ápolás ellenére éjjel meghalt. Kiterjedt család s számos jóbarát és ismerős őszinte részvéte kíséri a gyászszert, melynek hírére a kir. törvényszék ormára kitűzték a gyászlobogót. Temetése ma, április hó 30-án d. u. 4 órakor lesz megtartva. Az elhunyt a Polgári Olvasókörnek buzgó tagja és választmányi tagja volt s részt vett az ipar-testületi intézmények, temetkezési egyletek vezetőségében is. Kiterjedt rokonságon kívül hét gyermeke: Szabó Ernőné szül. Gasko Mária, továbbá Margit, Anna, Ilona, Pál, Etelka és Bözsike siratja.

Fogány István volt itteni, jelenleg budapesti kir. tanfelügyelőt és nejét szül. Winkle Erzsébetet mély gyász érte, amennyiben utóbbinak fivére: **Winkle Károly** főhercegi uradalmi nyug. számvevő folyó hó 22-én Budapesten hosszú és kínos szenvedés után 43 éves korában elhunyt. Folyó hó 24-én az óbudai új temetőben helyezték örök nyugalomra a család és ismerősök nagy részvéte mellett.

Elhunyt katona hazaszállítása. **László János** helybeli jőnévű czipész, ki az orosz harcztéren — mint a beszercezbányai 16 ik honvédgyalozezred vitéz katonája — megsebesült, később betegséget kapott s Beszercezbányán mult héten 35 éves korában elhunyt. — Hült tetemeit hazaszállították szülőföldjére Rimaszombatba s hétfőn folyó hó 24-én nagy részvét mellett katonai pompával temették el.

A vasuti összeköttetés javulása. A mi nagybefolyású és páratlanul agilis főispánunk: **Kubinyi Géza** lépten-nyomon beszédes tanúságot tesz arról, hogy a vármegye lakosságának minden irányu érdekeit meleg lelkesedéssel és fáradhatatlan buzgósággal támogassa. Most is arra vall az illetékes helyről nyert információ, hogy sikerült neki keresztülvinni a vasuti üzletvezetőség útján azt, miszerint május hó másodikatól a reggeli vonatunk összeköttetést kap újból Miskolcz és Budapest felé. — Sokat irtunk és befolyásos közigazgatási tényezők sokat kilincseltek arra nézve, hogy ez a kedvező vasuti összeköttetés ismét helyreállíttassék s a most vett értesülés szerint május 2-ikán már az új rend fog életbe lépni s ismét lehet reggel Miskolcz és Fülek felé utazni. Méltán megilleti közönségünk hálás köszönete és elismerése a főispánt, kinek ez irányu intervenciója sikerrel járt.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy kiskoru **Braun Aladár Géza** rimaszombati illetőségű, ugyanottani lakos családi nevét „**Bálint**“-ra változtathassa.

Allandó választmányi ülés. A vármegyei allandó választmány május hó 3-án, d. e. 10 órakor tartja ülését.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter **Lukács Gézáné** alispánét, a Gömörvármegyei Fehérkereszt Egyesület elnökét; **Samarjay Jánosné**, a Rimaszombati Jótékony Nőegylet elnökét és **Széman Endre** preláthus-plebánost a fiatalok kassai felügyelő hatósága tagjává kinevezte. A hivatalos esküt **Kolbay Sándor** kir. törvényszéki elnök veszi ki.

Kitüntetett gömöri százados. A király táji **Fáy Elemért**, a 2 ik huszárezred századosát az ellenséggel szemben tanusított kitűnő magatartása elismerésül a hadiékítményes katonai érdemkereszt harmadik osztályával tüntette ki.

Német kitüntetés. A király megengedte, hogy csanakfalvi báró **Láng Boldizsár** vezérkari testületi alezredes a porosz királyi Vöröskereszt érem harmadik osztályát elfogadhassa és viselhesse.

Kitüntetett orvos. Dr. **Deutschberger Jenő** 5. cs. és kir. gyalozezredbeli tart. segéd-orvosnak a király az ellenséggel szemben tanusított kitűnő és önfeláldozó szolgálatai elismerésül a koronás nagy érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

Katonai szemle. **Bauer F.** vezérőrnagy Kassáról f. hó 25-ikén Feledre érkezett s szemlét tartott az itt állomásozó 80. cs. és kir. gyalozezred menetzászlóalj felett.

Kitüntetett zászlós. A király az ellenséggel szemben kitűnő szolgálata elismerésül az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta **Bobok Tivadar** 29. vadászászlóaljbéli zászlósnak.

Bronz vitézségi érem. Az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül a bronz vitézségi érmet kapták a beszercezbányai 16 ik honvédgyalozezredből: **Novodovski György**, **Zara István**, **Forró Sándor** és **Laszlók Ferencz** tizedesek; **Boldizsár Péter** és **Paulik János** őrvezetők; **Hamarnik János** szakaszvezető és **Chamiszt János** honvéd; **Varga János** és **Kozma Pál** őrvezetők; **Neumann János**, **Magyar János** és **Uhrin András** honvédek; **Tábori György**, **Hugyez Mihály**, **Svorenny András**, **Marssek János**, **Csizmár Gábor**, **Lentvorszki István**, **Lakoncsák József**, **Kálmán Sándor**, **Horváth József**, **Halaj János**, **Widinszky Károly**, **Mihalik Mihály**, **Hlebncsán János**, **Gallus János**, **Erdelacz József**, **Hosták János**, **Krivak András**, **Józsa Lajos** honvédek; **Karsik Pál** és **Kozlik Mihály** szakaszvezetők; és **Fabó György** tizedes.

Hadbírósi kinevezés. A király tartalékos főhadnagy-hadbíróvá kinevezte **Grabowiecky Bódog** 80. gyalozezredbeli tart. tizedes, czimzetes őrmestert.

Az új időszámítás. Holnap, május 1-én új időszámítást kezdünk. A gyakorlati és munkás német népnek jutott eszébe, hogy a nyári időben, mikor a nap korábban kel, egy órával előbbre lehetne tolni az óra mutatóját, hogy így több időnk legyen dolgaink elvégzésére. Nálunk is elrendelték a gyakorlati eszme keresztülvitelét. Április 30-án éjjel 11 órakor egy órát átugrunk, ekkor az órák 12-től fogják mutatni s ettől kezdve egy órával előbb fog járni minden nyilvános és hivatalos óra. Tehát reggel 7 órakor már 8-at mutat az óra s az iskolák, hivatalok a szerint fogják igazodni, e szerint jár a vasut és az egész nyilvános közélet korábban kel egy órával. Természetes, hogy korábban le is fekhettek egy órával s szükséges is, hogy kipihenje serényebb dolgait. A közönség is bizonyára hozzáigazodik az új rendhez és a háborus világban korábban kelők, szolidabb lefekvők leszünk, a mint illik. Egy pár nap alatt megszokjuk majd az új rendet, a mely így lesz egészen szeptember 30-ig.

Rimaszombati Takarékpénztár a Haditermény Részvénytársaságtól megbízatást nyert a várható mezőgazdasági terményekre való kölcsönök (zöldhitel) nyújtására. Gazdáink bizalommal fordulhatnak a Rimaszombati Takarékpénztárhoz ebben az irányban is.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen emlékü férjem temetésén részt vettek vagy részvétükkel fájdalomamat enyhíteni igyekeztek, ez uton fogadják hálás köszönetemet.
Rimaszombat, 1916. április hó.

Özv. **László Istvánné.**

A nyári időszámítás bevezetése.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága közli a következőket: „F. é. április hó 30-ról május hó 1-re hajló éjjel a m. kir. államvasutak vonalain a „nyári időszámítás“ vezetetik be. Ebből kifolyólag április hó 30-án éjjel 11 órakor a vasuti szolgáltatnál használt valamennyi óra 12 órára igazittatik s ezzel a vasutnál jelenleg használt időszámítás 1 órával előre tolatik. *Uj nyári menetrendek ez évben nem lépnek életbe, a jelenleg használatban lévő menetrendek tehát az új időszámítás bevezetése után, vagyis május hó 1-étől folytatólag továbbra is változatlanul érvényben maradnak.* Mindazok a személyszállító vonatok, amelyek a kiindulási állomásról az átmenet időpontja, vagyis április hó 30-án éjjeli 11 óra előtt indulnak és végállomásukra menetrend szerint április hó 30-án éjjeli 11 óra, illetve az új idő számítás szerint május hó 1-én éjjeli 12 óra 01 perc után érkeznek, attól az állomástól kezdve, a hol éjjel 11 óra előtt utoljára megállanak, egészen a végállomásig, a menet-

rendhez képest egy órai késéssel fognak közlekedni. Azok a személyszállító vonatok ellenben amelyek menetrend szerint április hó 30-án éjjel 11 óra, illetve az új időszámítás értelmében május hó 1-én éjjel 12 óra 01 perc után indulnak, a kiindulási állomásról a menetrendekben kitüntetett időben, már az új időszámítás szerint rendezten fognak indítani.

Népfölkelők jelentkezése. A 19-50 éves felmentett vagy alkalmatlannak talált népfölkelők folyó hó 27-29-én jelentkezni voltak kötelesek a városházán.

Elhalasztott hullaszállítás. Megirtuk lapunkban, hogy **Csapó Gyula** harcztéren elesett tart. zászlós hült tetemeit e hó végén hazaszállítják s itt temetik el. Most úgy értesülünk, hogy az exhumálás csak május hó 3-án fog megtörténni s azután szállítják ide a hült tetemetek s valószínűleg 7-8-ikán lesz itt a temetés.

Husvétii oszonna a nyomorék gyermekeknek. Dr. **Baksay Dezsőné**, a Gömörvármegyei Fehérkereszt-Egyesület alelnöknője, az egyesület által gondozott nyomorék gyermekeket a husvétii ünnepek alatt gazdag oszonnával látta el.

Levél a harcztérről. Egy rimaszombati kedves polgártársunk, ki folyó hó 3-ika óta az orosz harcztéren mint a beszercezbányai 16 ik honvédgyalozezred népfölkelője tesz szolgálatot, folyó hó 16-áról levelet irt, melyben az előfordult érdekes személyi mozzanatokról és sok mindenféléről élvezetesen emlékezik meg. Nem akarunk ugyan dicsekedni, de érdekes ez a passzus: „A „Gömör-Kishont“ ot rendszeresen megkapom. — Ugy várjuk már minden héten, mint a Messiást. Több gömöri tiszt, altiszt és honvéd küldöz hozzám érte s aztán élvezettel olvassák, — egyszerűval kézzől-kézre jár, mert bizony itt sok gömörmegyei katona van s ezek mohón lesik, várva-várják a hazai híreket!“ ...

Gyanus haláleset. **Pököli Margit** 22 éves fűrészi illetőségű cselédleány, ki Kurinczpusztán szolgált, mintegy 2 hét előtt anyjához hazament fején vérző sebbel, azt állítva, hogy őt megverték. Azután szolgálatba visszalépett s folyó hó 21-én hirtelen megbetegedett, beszállították a közkórházba, hol másnapra meghalt. A halálesetet bejelentette a kórház vezetősége a kir. ügyészségnek, mely a nyomozást megindította annyival inkább, mert közben olyan hírek keltek szárnyra, hogy a leány elhalálózása az előbb kiállott testi sérelem folytán következett be. A kir. ügyészség és a vizsgálóbíró elrendelte a hulla boncolását, mely folyó hó 25-én ment végbe a közkórház hullaházában s melyet **Gazda Pál** vizsgálóbíró helyettes jelenlétében dr. **Zehery István** és dr. **Kármán Aladár** főorvosok végeztek. A boncolásnál kitűnt, hogy a leány vörheny és difteriában halt meg s így a jelentéktelen sérelem és a haláleset között semmi összefüggés nem volt. A hullát folyó hó 25-én eltemették.

Adomány a nyomorék otthonak.

A Fehérkereszt-egylet nyomorék otthona egyik helyiségét a vezetőség a husvétii ünnepekre az izraelita vallásu katonák részére szivességből átengedte imaház céljaira. Ezen szivesség viszonozásaként **Bart Bernát** káplár 20 koronát adományozott a nyomorék gyermekeknek egy oszonnára. Az adományért hálás köszönetet mond ez uton is az Elnökség.

Adomány a Fehérkeresztnek.

V. Oros János Serkéből 4 koronát küldött adományként a Fehér-Kereszt Egyletnek. Köszönetét fejezi ki az Elnökség.

A vak katonáknak!

Pósa Lajos nemesradnóti ref. lelkész hívei körében újabb gyűjtést rendezett a vak katonák javára. A begyűlt 47 korona 12 fillért **Lukács Gézáné** alispánné kezeihez juttatta, aki azt a vak katonák alapja javára fordította s ez uton köszöni meg. Ugyancsak a vak katonák javára tett jótékony adományt **Tóth Zoltán** és testvérei, akik a saját készítményü tréfás husvétii tojások jövedelme fejében 3 koronát juttattak **Lukács Gézáné**hoz. Ezen kedves adomány is hálásan nyugtáztatik.

Takarékbetétek kamatozása

a Rimaszombati Takarékpénztárnál április hó 10-étől a befizetést követő napon kezdődik és a visszafizetést megelőző napig tart.

Szerkesztői üzenet.

N. Gy. Sajnálattal nem közölhetjük.
B. N. L. Nem vált be.
P. B. Köszönjük a harsztéri elismerő sorokat.
B. J. P-k. Besoroztuk a közlendők közé. Csak kis türelmet kérünk.
B. J. Levél ment. Csakis a nyílt-térben a megállapított díjért közölhető.

Ajánkozás gépszántásra.

20 lóerős „Fowler”-féle gőzekével szántást vállalom május, június hónapokra.

Értekezni lehet:

RICHTER MÁTYÁSNÉNÁL
 Miskolcz, Baross-utca 4. szám a.

Kiadó

Csizfűrdőben szép fekvésű villa kerttel folyó év **május 1-től** kiadó esetleg el is adó. Értekezhetni **Benyó Ferencz**, kalaposnál Rimaszombat. 4-4

Kiadó lakás és bolthelyiség

Andrássy-utca 1. számú házban egy szép, egészséges 3 szobás lakás és egy bolthelyiség **azonnal is** bérbe vehető. Értekezhetni: **Andrássi fényképészszel.** 21.*

Hirdetmény.

716. tkv. sz. — A rimaszombati kir. járás-bíróház mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy a Rimaszombat—poltári helyi érdekű vasút és csatlakozás folytán a m. kir. államvasutak Feled—tiszolczi vonalához az alább megnevezett községek határában kisajátított birtokterületekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére a következő határnapok tűzettek ki, ugymint:

Rimaszombat, Rmatamásfalva és Osgyán községekre nézve **1916. évi május hó 29-ik** napjának d. e. 9 órája **Rimaszombat** vasuti állomásra, Susány és Fazekaszaluzsány községekre nézve **1916. évi május hó 30-ik** napjának d. e. 9 órája **Susány** vasuti állomásra, Nagyszuha, Gömöreresepes és Mastincpuszta községekre nézve **1916. évi május hó 31-ik** napjának d. e. 9 órája **Poltár** vasuti állomásra.

Értesíti az érdekelteket, hogy azok, akiknek a kisajátítás, tértogat, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgálomak vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszhetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított területekért járó s az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik, vagy a kik ezen összegekre bármilyen czímen igényt tartanak, fölhívja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz **1916. évi június hó 15-ig** annál bizonyosabban jelentsék be, mert a bíróság tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire, a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított területekre bekebelezett vagy felülkebelezett terheknek törlesztését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban a felek által megtekinthető.

Kelt Rimaszombatban, a kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóságnál, 1916. évi április hó 25. napján.

Smál Gyula, s. k. kir. járásbíró.

1-3

A kiadmány hitelül:

Biszerszky, telekkönyvvezető.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Van szerenésém tudatni a mélyen tisztelt közönséggel, hogy a 10 év óta fennálló jó hírnevű

MOSÓINTÉZETEMET

1916. évi május hó 1-étől Szijjártó utca 70. sz. alól a **Tempa Mihály-utca**

12-ik szám alá a Szikorszky-féle házba helyeztem át.

Amidőn ezt a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom, egyben kérem továbbra is azon szives pártfogását, amelylyel 10 éven keresztül megajándékozni méltóztatott.

Rimaszombat, 1916. április hó.

Teljes tisztelettel:

Tóth Andrásné és Társa.

3-3

Meghívó

A „Garami Fogasztási Egylet“

(Szász-Coburg-Gothai herczeg tisztjei és munkásai számára)

1916. évi május hó 21-én délután 3 órakor

saját helyiségében tartandó

XLII-ik rendes évi közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnök távozása folytáni lemondása és új elnök választása.
2. Az 1915. évi számadások előterjesztése az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével.
3. Számadás jóváhagyása és a felmentvény megadása.
4. Határozat a tiszta nyereség felhasználása iránt.
5. Három tagu felügyelő-bizottság választása egy évre.
6. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése.
7. Esetleges indítványok.

Pohorellavasgyár, 1916. évi április hó 24 ikén.

Az igazgatóság.

GÉPTULAJDONOSOK és GAZDÁK

figyelmét felhívjuk, hogy **javításra szoruló gépjeiket** mielőbb gépgyárunkba **beküldeni sziveskedjenek**, hogy a munkáshiányra való tekintettel azokat kellő időben eszközölhessük. — Előnyös árban ajánlunk **benzin- és nyersolaj motorokat, cséplőket, kazalozókat és szőlőpréseket**, ugyszintén egy használt **teljesen kijavított** hat lóerejű Máv. **gőzcséplőkészletet.**

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R.-T. Gépgyára.

2-6

Hirdetmény.

265/1916. kb. sz. — A m. kir. kereskedelmiügyi miniszter 1915. 88999—III. szám alatt kelt intézkedésével a kisajátítási eljárás megtartását az 1881. évi XLI. t. cz. 33—40. §§ ai alapján elrendelvén, a kisajátítási terv és összeírások 2—2 példányát Bánréve község-házánál 15 napi közszemlére kitétetni rendelem, mely czélből azokat a putnoki járás főszolgabírájának kiadom.

A kisajátítási eljárás határidőjéül 1916. évi **április hó 29-ik** (huszonkilencedik) **napjának d. e. 9 óráját Málé község-házához** s onnan a helyszínére kitézöm.

Az eljárás fogantatása végett Lukács Géza alispán elnöklété alatt Széman Endre és Wuffka Ernő és Meskó Barna bizottsági jegyzőből álló bizottságot küldöm ki.

A putnoki járás főszolgabíráját felhívom, hogy az eljáráson vegyen részt és a kisajátítási terv és összeírásnak közszemlére történt kitételét és ennek kihirdetését igazoló községi bizonylatot, valamint az érdekelteknek kézbesített hirdetmények vétiveit az eljárás vezetésével megbízott bizottsági elnöknek adja át.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelent volna meg.

Jelen hirdetményt a törvény 34. §-a értelmében a „Budapesti Közlöny“ ben egyszer és a „Gömör-Kishont“ című hírlapban háromszor közzé tenni rendelem.

Erről Lukács Géza elnököt, Széman Endre, Wuffka Ernő biz. tagokat, a putnoki járás főszolgabíráját a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányával és általa Bánréve és Málé községek előljáróságait, valamint az összeírásokban megnevezett érdekelteket egyénenként, végül a többi iratok kiadása mellé Meskó Barna bizottsági jegyzőt értesitem.

Kelt Gömör és Kishontvármegye közigazgatási bizottságának Rimaszombatban, 1916. évi április hó 10 én tartott üléséből.

Főispán-elnök megbízásából:

3-3

Dr. Fonet, vármegyei főjegyző.